

TARTU LINNAVOLIKOGU

OTSUS

Tartu

06.04.2017 nr LVK-O-0481

**Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas
Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse
korralduse muutmise ettepaneku kohta arvamuse
esitamine****Üldised asjaolud**

Vabariigi Valitsus on teinud Tartu linnale, Luunja vallale ja Tähtvere vallale [haldusreformi seaduse](#) (edaspidi HRS) § 9 lõike 2 kohaselt ettepaneku ühinemiseks ning esitanud Vabariigi Valitsuse määruse „Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu arvamuse andmiseks. Vastavalt HRSi § 9 lõikele 2 tuleb Tartu Linnavolikogul esitada arvamus ülalnimetatud määruse eelnõu kohta 15. maiks 2017. a. HRSi § 9 lõike 8 kohaselt loetakse 2017. a 15. maiks arvamuse andmata jätmisel Vabariigi Valitsuse ettepanek vastuvõetuks.

Tartu linna varasem seisukoht haldusterritoriaalse korralduse muutmise osas

Tartu Linnavolikogu tegi [18. veebruari 2016. a otsusega nr 306](#) „Ettepanek haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks läbirääkimiste alustamiseks“ (edaspidi otsus nr 306) Tartu, Ülenurme, Luunja, Tähtvere, Nõo ja Haaslava vallavolikogudele ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle ühe omavalitsusüksuse moodustamiseks. Nimetatud otsuses analüüsiti ühinemise eeldusi ning jõuti kokkuvõtvalt järeldusele, et Tartu linna ning Tartu, Ülenurme, Luunja, Tähtvere, Nõo ja Haaslava valla ühinemine üheks omavalitsusüksuseks aitaks vähendada valglinnastumisega kaasnevat omavalitsuste ressursside tasakaalustamatust, looks piirkonna elanikele ühetaolisema ja arusaadavama teenustepaketi, kaotaks ära vajaduse muuta lähtuvalt teenuste kättesaadavusest elukoha registreeringut ning võimaldaks teenustel ja nende osutajatel orgaaniliselt areneda omavalitsuse piiridele mõtlemata. Valdade jaoks tähendaks keskne eelarve täiesti uusi võimalusi, kus finantspotentsiaal oleks praegusega võrreldes teises suurusjärgus. Viimane võimaldaks valdadele senisest suuremat kindlust, et kõik vajalikud investeeringud saavad tehtud. Ühinemine tugevdaks Tartu ja selle lähiümbruse positsiooni Eesti tervikpildis ning tagaks tasakaalustatuma arengu kogu riigis.

Otsust nr 306 tehes pidas Tartu linn ainuvõimalikuks haldusterritoriaalse korralduse muutmist HRS § 2 lõike 1 punktis 2 nimetatud liitumise teel, mis tähendab, et läbirääkimisi ettepaneku saanud valdadega oleks peetud põhimõttel, et toimub Tartu linna suurenemine piirnevate omavalitsuste võrra nende liitumise teel Tartu linnaga.

Otsusele nr 306 alustada läbirääkimisi vastasid eitavalt Luunja, Nõo, Tartu, Tähtvere ja Ülenurme

vald. Haaslava vald nõustus 29. veebruari 2016. a Haaslava Vallavolikogu otsusega nr 55 kõigi Haaslava Vallavolikogule haldusterritoriaalse korralduse muutmise läbirääkimiste alustamiseks tehtud ettepanekutega, kuid lähtuvalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lg 4 sätestatud nõudest, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise võib algatada, kui muudatuse tulemusena koosneks moodustuv kohaliku omavalitsuse üksus ühist piiri omavatest haldusterritooriumidest, lõpetas Haaslava Vallavolikogu oma 11. mai 2016. a otsusega nr 58 osalemise Tartu Linnavolikogu poolt algatatud läbirääkimistel. Seega läbirääkimisi ühinemiseks ei peetud.

Tähtvere Vallavolikogu tegi oma 21. oktoobri 2016. a otsusega nr 28 Tartu Linnavolikogule ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle ühe omavalitsusüksuse moodustamiseks. Tartu Linnavolikogu nõustus oma [8. detsembri 2016. a otsusega nr 401](#) Tähtvere Vallavolikogu ettepanekuga.

Vabariigi Valitsuse ettepanek haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks

Rahandusministeerium edastas 15. veebruaril 2017. a Tartu linnale arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse määruse "Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise" eelnõu (edaspidi määruse eelnõu) ja selle seletuskirja.

Arvamuse avaldamiseks edastatud määruse eelnõu paragrahvis 1 nähakse ette Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla ühinemise teel uue haldusüksuse moodustamine. Uue haldusüksuse moodustamine toob kaasa kõigi kolme senise kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku lõppemise.

Kuna Rahandusministeeriumi ettevalmistatud Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusreformi eesmärkide saavutamiseks Tartu linna kui avalik-õigusliku juriidilise isiku lõpetamine on mõistetamatu, saatis Tartu Linnavalitsus 20. veebruaril 2017. a Rahandusministeeriumile sellekohase märgukirja.

Tartu Linnavalitsus selgitas märgukirjas, et Tartu linna ja Tähtvere valla vahel toimunud vabatahtlike läbirääkimiste käigus on haldusterritoriaalse korralduse võimaliku muutmise all silmas peetud Tähtvere valla liitumist Tartu linnaga. Määruse eelnõus sätestatu ehk Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla ühinemise teel uue haldusüksuse moodustamine on haldusreformi eesmärkide saavutamiseks ilmselt kõige ajamahukam ja kulukam lahendus. Sama eesmärki on võimalik saavutada oluliselt lihtsamal moel, liites Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga.

Rahandusministeeriumi 28. veebruari 2017. a vastuskirjas Tartu Linnavalitsuse märgukirjale on selgitatud, et kui kolmest Vabariigi Valitsuse ettepaneku saanud kohaliku omavalitsuse üksusest kaks märgivad HRS § 9 lõike 2 kohases arvamuses, et soovivad haldusterritoriaalset korraldust muuta liitumise teel Tartu linnaga, saab Rahandusministeerium esitada Vabariigi Valitsusele vastuvõtmiseks eelnõu, milles nähakse Luunja ja Tähtvere valla Tartu linnaga ühendamise asemel ette Luunja ja Tähtvere valla liitmine Tartu linnaga, mille tagajärjed omavalitsuste õigussubjektsusele on kirjeldatud ETHS § 9² lõikes 3. Liitumise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse reorganiseerimisel lõpetatakse ainult liituv kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik ehk Luunja vald ja Tähtvere vald. Kohaliku omavalitsuse üksus, kellega liitunud kohaliku omavalitsuse üksus liideti (Tartu linn), on liitunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldõigusjärglane.

Elanike küsitlus

Tartu Linnavalitsus korraldas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmise ettepanekuga seoses 16.-18. aprillil 2017. a Tartu linna elanike küsitluse. Küsitluses osales isikut, kellest pooldas Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumist ja olid selle vastu.

Luunja Vallavalitsuse korraldatav elanike küsitlus toimub 23.-24. aprillil 2017. a.

Tähtvere Vallavalitsus korraldas ajavahemikus 31. oktoober kuni 11. november 2016. a Tähtvere valla territooriumil elanike küsitluse, millega sooviti välja selgitada vallaelanike arvamus haldusterritoriaalse korralduse muutmise teemal. Küsitluses osales 549 isikut, kellest 450 pooldas liitumist Tartu linnaga. Nimetatud küsitlus viidi läbi vabatahtliku omavalitsuste liitumise eeldusel, kuid lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 28. juuli 2016. a määruse nr 87 „Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmise kaasnava elanike arvamuse väljaselgitamise ulatus ja kord“ § 2 lõikest 9 Tähtvere Vallavalitsus uut elanike küsitlust ei korralda.

Tartu Linnavolikogu seisukoht Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepaneku kohta

Vabariigi Valitsus on algatanud Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse muutmise, kuna Luunja vald ja Tähtvere vald ei vasta omavalitsusüksuse miinimumsuuruse kriteeriumile.

Tartu linnas oli rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2017. a seisuga 96 911 elanikku, Luunja vallas 4251 elanikku ja Tähtvere vallas 2609 elanikku. Tartu Linnavolikogu rõhutab, et Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusreformi eesmärkide saavutamiseks puudub vajadus Tartu linna kui avalik-õigusliku juriidilise isiku lõpetamiseks. Kehtivad seadused näevad selleks ette oluliselt lihtsama, odavama ja vähem koormava lahenduse, milleks on liitumine. Liitumine on ühinemise erivorm, mis sobib paremini väikese valla või linna ühinemisel suurega.

Kuigi kõigi kohaliku omavalitsuse üksuste ülesannete alusbaas on Eestis õigusruumis sama, on Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla suurusest tulenevat erinevust arvestades mõistlik edaspidi lähtuda just Tartu linna alusdokumentidest. Tartu Linnavolikogu hinnangul puudub mõistlik põhjendus Tartu linna tegevust käsitleva õigusliku raamistiku taas ülesehitamiseks. Liitumise järgselt on lihtsaim lähtuda Tartu linna õigusaktidest, viies neisse sisse Luunja valla ja Tähtvere valla senisest tegevusest tingitud vajalikud muudatused.

Liitumise kasuks räägib ka asjaolu, et Tartu linna ametiasutuste teenistujate arv on kümnetes kordades suurem Luunja valla ja Tähtvere valla teenistujate arvust. Edasises tegevuses Tartu linna ametiasutuste struktuurist ja tegutsemise alustest lähtumine tagab ametiasutuste tegevuse stabiilsuse ja annab elanikele kindluse avalike teenuste nõuetekohase täitmise osas. Ühinemise ja uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustumisega kaasnev vajadus ehitada üles ühine ametiasutuste struktuur ja korraldada sellega seotud teenistujate värbamistoimingud loob seevastu aga täiendavat ebastabiilsust.

Vaatamata Tartu Linnavolikogu eriarvamusele Vabariigi Valitsuse ettepaneku realiseerimise õigusliku viisi osas on Tartu Linnavolikogu seisukohal, et otsuses nr 306 esitatud argumendid

Tartu linna ja Tartut ümbritsevate valdade ühinemiseks on jätkuvalt aktuaalsed. Asjaolu, et Vabariigi Valitsuse ettepanek käsitleb üksnes kahte Tartu linnaga piirnevat valda, ei vähenda sellise muudatusega kaasnevaid positiivseid mõjusid.

Eelnevat arvestades ning võttes aluseks kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 22 lg 1 p 10, haldusreformi seaduse § 9 lg 3 ja Vabariigi Valitsuse 29. juuli 2016. a määruse nr 87 "Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmiselega kaasneva elanike arvamuse väljaselgitamise ulatus ja kord" § 16 lg 1, Tartu Linnavolikogu

o t s u s t a b:

1. Kinnitada Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta Tartu linna elanike arvamuse väljaselgitamiseks korraldatud küsitluse tulemused.

2. Nõustuda Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepanekuga juhul, kui see toimub Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise tingimustel arvestades järgmisi põhimõtteid:

- 2.1. Tartu linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna säilib;
- 2.2. Luunja vald ja Tähtvere vald lõpevad ning nende üldõigusjärglane on Tartu linn;
- 2.3. haldusüksuse liigina säilib linn, haldusüksuse nimi on Tartu linn;
- 2.4. haldusüksuse sümboolikana säilib Tartu linna sümboolika;
- 2.5. Tartu linna põhimäärus jääb kehtima, vajadusel viiakse põhimäärusesse sisse muudatused hiljemalt kuue kuu jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates;
- 2.6. Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla üldplaneeringud kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni, mis toimub hiljemalt kolme aasta jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates;
- 2.7. Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla arengukavad ja eelarvestrateegiad kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamiseni, mis toimub hiljemalt 15. oktoobril 2018. a;
- 2.8. kõik Tartu linna õigusaktid jäävad kehtima;
- 2.9. Luunja valla ja Tähtvere valla õigusaktidest jäävad kehtima need, mis (a) on vajalikud seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse või riikliku avaliku teenuse osutamiseks ja mille osas ei ole võimalik automaatselt rakendada Tartu linna vastavaid õigusakte, (b) reguleerivad vallavalitsuste hallatavate asutuste tegutsemist, muud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks esimesel võimalusel pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist, kui hiljem ei lepita kokku teisiti;
- 2.10. Luunja valla ja Tähtvere valla poolt sõlmitud lepingud kehtivad kuni nende tähtaja möödumiseni või Tartu linna poolt lõpetamiseni;
- 2.11. Luunja valla ja Tähtvere valla ametiasutuste teenistujad jätkavad pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist teenistust Tartu linna ametiasutuste koosseisus;
- 2.12. Tartu linna ametiasutuste struktuuris säilivad ametiasutustena Tartu Linnavalitsus ja Tartu Linnavolikogu kantselei;
- 2.13. Tartu linna ametiasutuste muudetud struktuur ja teenistuskohdade koosseis kinnitatakse esimesel võimalusel;
- 2.14. pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kõik Tartu Linnavalitsuse, Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse hallatavad asutused säilivad ning nende võimalikul edasisel ümberkorraldamisel või tegevuse lõpetamisel arvestatakse seadustest ning

heast halduse tavast lähtuvate põhimõtetega, hallatavate asutuste töötajatega sõlmitud töölepinguid liitumisega seoses ei muudeta;

2.15. Tartu Linnavalitsus täidab pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist oma ülesandeid kuni uue valitsuse ametisse kinnitamiseni;

2.16. Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse volitused lõpevad Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamisest;

2.17. Tartu Linnavolikogu valimistel on üks valimisringkond;

2.18. Tartu Linnavolikogu liikmete arv on 49.

3. Otsus jõustub 21. aprillil 2017. a.

Esimees

Esitab: **linnavalitsus 06.04.2017. a istungi protokoll nr 23**

Ettekandja: **Urmas Klaas ja Jüri Mölder**

Õiend

Tartu Linnavolikogu Otsuse "Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepaneku kohta arvamuse esitamine" juurde

Üldised asjaolud

Vabariigi Valitsus on teinud Tartu linnale, Luunja vallale ja Tähtvere vallale [haldusreformi seaduse](#) (edaspidi HRS) § 9 lõike 2 kohaselt ettepaneku ühinemiseks ning esitanud Vabariigi Valitsuse määruse „Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise“ eelnõu arvamuse andmiseks. Vastavalt HRSi § 9 lõikele 2 tuleb Tartu Linnavolikogul esitada arvamus ülalnimetatud määruse eelnõu kohta 15. maiks 2017. a. HRSi § 9 lõike 8 kohaselt loetakse 2017. a 15. maiks arvamuse andmata jätmisel Vabariigi Valitsuse ettepanek vastuvõetuks.

Tartu linna varasem seisukoht haldusterritoriaalse korralduse muutmise osas

Tartu Linnavolikogu tegi [18. veebruari 2016. a otsusega nr 306](#) „Ettepanek haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks läbirääkimiste alustamiseks“ (edaspidi otsus nr 306) Tartu, Ülenurme, Luunja, Tähtvere, Nõo ja Haaslava vallavolikogudele ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle ühe omavalitsusüksuse moodustamiseks. Nimetatud otsuses analüüsiti ühinemise eeldusi ning jõuti kokkuvõtvalt järeldusele, et Tartu linna ning Tartu, Ülenurme, Luunja, Tähtvere, Nõo ja Haaslava valla ühinemine üheks omavalitsusüksuseks aitaks vähendada valglinnastumisega kaasnevat omavalitsuste ressursside tasakaalustamatust, looks piirkonna elanikele ühetaolisema ja arusaadavama teenustepaketi, kaotaks ära vajaduse muuta lähtuvalt teenuste kättesaadavusest elukoha registreeringut ning võimaldaks teenustel ja nende osutajatel orgaaniliselt areneda omavalitsuse piiridele mõtlemata. Valdade jaoks tähendaks keskne eelarve täiesti uusi võimalusi, kus finantspotentsiaal oleks praegusega võrreldes teises suurusjärgus. Viimane võimaldaks valdadele senisest suuremat kindlust, et kõik vajalikud investeeringud saavad tehtud. Ühinemine tugevdaks Tartu ja selle lähiümbruse positsiooni Eesti tervikpildis ning tagaks tasakaalustatuma arengu kogu riigis.

Otsust nr 306 tehes pidas Tartu linn ainuvõimalikuks haldusterritoriaalse korralduse muutmist HRS § 2 lõike 1 punktis 2 nimetatud liitumise teel, mis tähendab, et läbirääkimisi ettepaneku saanud valdadega oleks peetud põhimõttel, et toimub Tartu linna suurenemine piirnevate omavalitsuste võrra nende liitumise teel Tartu linnaga.

Otsusele nr 306 alustada läbirääkimisi vastasid eitavalt Luunja, Nõo, Tartu, Tähtvere ja Ülenurme vald. Haaslava vald nõustus 29. veebruari 2016. a Haaslava Vallavolikogu otsusega nr 55 kõigi Haaslava Vallavolikogule haldusterritoriaalse korralduse muutmise läbirääkimiste alustamiseks tehtud ettepanekutega, kuid lähtuvalt Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lg 4 sätestatud nõudest, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise võib algatada, kui muudatuse tulemusena koosneks moodustuv kohaliku omavalitsuse üksus ühist piiri omavatest haldusterritooriumidest, lõpetas Haaslava Vallavolikogu oma 11. mai 2016. a otsusega nr 58 osalemise Tartu Linnavolikogu poolt algatatud läbirääkimistel. Seega läbirääkimisi ühinemiseks ei peetud.

Tähtvere Vallavolikogu tegi oma 21. oktoobri 2016. a otsusega nr 28 Tartu Linnavolikogule ettepaneku läbirääkimiste alustamiseks haldusterritoriaalse korralduse muutmise üle ühe omavalitsusüksuse moodustamiseks. Tartu Linnavolikogu nõustus oma [8. detsembri 2016. a otsusega nr 401](#) Tähtvere Vallavolikogu ettepanekuga.

Vabariigi Valitsuse ettepanek haldusterritoriaalse korralduse muutmiseks

Rahandusministeerium edastas 15. veebruaril 2017. a Tartu linnale arvamuse avaldamiseks Vabariigi Valitsuse määruse "Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse ja Vabariigi Valitsuse 3. aprilli 1995. a määruse nr 159 „Eesti territooriumi haldusüksuste nimistu kinnitamine“ muutmise" eelnõu (edaspidi määruse eelnõu) ja selle seletuskirja.

Tartu_linn_EK.pdf

Tartu_linn_EN.pdf

Tartu_linn_kaart.pdf

Tartu_linn_SK.pdf

Arvamuse avaldamiseks edastatud määruse eelnõu paragrahvis 1 nähakse ette Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla ühinemise teel uue haldusüksuse moodustamine. Uue haldusüksuse moodustamine toob kaasa kõigi kolme senise kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku lõppemise.

Kuna Rahandusministeeriumi ettevalmistatud Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusreformi eesmärkide saavutamiseks Tartu linna kui avaliku-juriidilise isiku lõpetamine on mõistetamatu, saatis Tartu Linnavalitsus 20. veebruaril 2017. a Rahandusministeeriumile sellekohase märgukirja.

Tartu_Linnavalitsus_Kiri_20170220_2017-03026.pdf

Tartu Linnavalitsus selgitas märgukirjas, et Tartu linna ja Tähtvere valla vahel toimunud vabatahtlike läbirääkimiste käigus on haldusterritoriaalse korralduse võimaliku muutmise all silmas peetud Tähtvere valla liitumist Tartu linnaga. Määruse eelnõus sätestatu ehk Luunja valla, Tartu linna ja Tähtvere valla ühinemise teel uue haldusüksuse moodustamine on haldusreformi eesmärkide saavutamiseks ilmselt kõige ajamahukam ja kulukam lahendus. Sama eesmärki on võimalik saavutada oluliselt lihtsamal moel, liites Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga.

Rahandusministeeriumi 28. veebruari 2017. a vastuskirjas Tartu Linnavalitsuse märgukirjale on selgitatud, et kui kolmest Vabariigi Valitsuse ettepaneku saanud kohaliku omavalitsuse üksusest kaks märgivad HRS § 9 lõike 2 kohases arvamuses, et soovivad haldusterritoriaalset korraldust muuta liitumise teel Tartu linnaga, saab Rahandusministeerium esitada Vabariigi Valitsusele vastuvõtmiseks eelnõu, milles nähakse Luunja ja Tähtvere valla Tartu linnaga ühendamise asemel ette Luunja ja Tähtvere valla liitmine Tartu linnaga, mille tagajärjed omavalitsuste õigussubjektsusele on kirjeldatud ETHS § 9² lõikes 3. Liitumise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse reorganiseerimisel lõpetatakse ainult liituv kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik ehk Luunja vald ja Tähtvere vald. Kohaliku omavalitsuse üksus, kellega liitunud kohaliku omavalitsuse üksus liideti (Tartu linn), on liitunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldõigusjärglane.

vastuskiri_Tartu_linnale.pdf

Elanike küsitlus

Tartu Linnavalitsus korraldas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmise ettepanekuga seoses Tartu linna elanike küsitluse. Küsitlusest sai osa võtta iga vähemalt 16-aastane tartlane, kes Eesti rahvastikuregistrisse kantud elukoha andmetel elab püsivalt Tartu linnas. Küsitlusest ei saanud osa võtta isik, kes on valimisõiguse tähenduses teovõimetuks tunnistatud või kohtu poolt süüdi mõistetud ja kannab karistust kinnipidamiskohas.

Küsitluse läbiviimiseks kasutati veebikeskkonna VOLIS sama funktsionaalsust, mis on tartlastele juba harjumuspäraseks saanud seoses kaasava eelarve hääletusega.

Elektrooniliselt sai arvamust avaldada alates 16. aprilli kella 12:00st ööpäevaringselt kuni 18. aprilli kella 20:00ni. Tartu infokeskuses sai arvamust avaldada 16.-18. aprillil 2017. a igal päeval kell 12:00-20:00.

Küsitlusel tuli vastata küsimusele: "Kas Te toetate Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumist?". Vastata sai „jah” või „ei”.

Küsitluses osales isikut, kellest pooldas Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumist ja olid selle vastu.

Tartu linna elanike küsitluse tulemused kinnitatakse käesoleva otsuse eelnõu punktiga 1.

Luunja Vallavalitsuse korraldatav elanike küsitlus toimub 23.-14. aprillil 2017. a.

Tähtvere Vallavalitsus korraldas ajavahemikus 31. oktoober kuni 11. november 2016 Tähtvere valla territooriumil elanike küsitluse, millega sooviti välja selgitada vallaelanike arvamus haldusterritoriaalse korralduse muutmise teemal. Küsitluses osales 549 isikut, kellest 450 pooldas liitumist Tartu linnaga. Nimetatud küsitlus viidi läbi vabatahtliku omavalitsuste liitumise eeldusel, kuid lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 28. juuli 2016. a määruse nr 87 „Haldusterritoriaalse korralduse ja haldusüksuse piiride muutmisega kaasneva elanike arvamuse väljaselgitamise ulatus ja kord“ § 2 lõikest 9 Tähtvere Vallavalitsus uut elanike küsitlust ei korralda.

Tartu Linnavolikogu seisukoht Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepaneku kohta

Vabariigi Valitsus on algatanud Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusterritoriaalse korralduse muutmise, kuna Luunja vald ja Tähtvere vald ei vasta omavalitsusüksuse miinimumsuuruse kriteeriumile.

Tartu linnas oli rahvastikuregistri andmetel 1. jaanuari 2017. a seisuga 96 911 elanikku, Luunja vallas 4251 elanikku ja Tähtvere vallas 2609 elanikku. Tartu Linnavolikogu rõhutab, et Luunja valla ja Tähtvere valla osas haldusreformi eesmärkide saavutamiseks puudub vajadus Tartu linna kui avalik-õigusliku juriidilise isiku lõpetamiseks. Kehtivad seadused näevad selleks ette oluliselt lihtsama, odavama ja vähem koormava lahenduse, milleks on liitumine. Liitumine on ühinemise

erivorm, mis sobib paremini väikese valla või linna ühinemisel suurega.

Kuigi kõigi kohaliku omavalitsuse üksuste ülesannete alusbaas on Eestis õigusruumis sama, on Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla suurusest tulenevat erinevust arvestades mõistlik edaspidi lähtuda just Tartu linna alusdokumentidest. Tartu Linnavolikogu hinnangul puudub mõistlik põhjendus Tartu linna tegevust käsitleva õigusliku raamistiku taas ülesehitamiseks. Liitumise järgselt on lihtsaim lähtuda Tartu linna õigusaktidest, viies neisse sisse Luunja valla ja Tähtvere valla senisest tegevusest tingitud vajalikud muudatused.

Liitumise kasuks räägib ka asjaolu, et Tartu linna ametiasutuste teenistujate arv on kümnetes kordades suurem Luunja valla ja Tähtvere valla teenistujate arvust. Edasises tegevuses Tartu linna ametiasutuste struktuurist ja tegutsemise alustest lähtumine tagab ametiasutuste tegevuse stabiilsuse ja annab elanikele kindluse avalike teenuste nõuetekohase täitmise osas. Ühinemise ja uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustumisega kaasnev vajadus ehitada üles ühine ametiasutuste struktuur ja korraldada sellega seotud teenistujate värbamistoimingud loob seevastu aga täiendavat ebastabiilsust.

Vaatamata Tartu Linnavolikogu eriarvamusele Vabariigi Valitsuse ettepaneku realiseerimise õigusliku viisi osas on Tartu Linnavolikogu seisukohal, et otsuses nr 306 esitatud argumendid Tartu linna ja Tartut ümbritsevate valdade ühinemiseks on jätkuvalt aktuaalsed. Asjaolu, et Vabariigi Valitsuse ettepanek käsitleb üksnes kahte Tartu linnaga piirnevat valda, ei vähenda sellise muudatusega kaasnevaid positiivseid mõjusid.

Siinjuures on mõistlik veelkord selgitada, et haldusreformi seaduse (HRS) § 2 lõike 1 järgi loetakse haldusterritoriaalse korralduse muutmise viisideks kahe või enama kohaliku omavalitsuse üksuse ühinemise tulemusena uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustamist (omavalitsuste ühinemine) või ühe kohaliku omavalitsuse üksuse suurenemine selle liitumise teel ühe või mitme piirneva kohaliku omavalitsuse üksusega (omavalitsuste liitumine). HRS § 2 lg 2 käsitleb ühinemise ja liitumise koondmõistena ühinemist.

Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse (ETHS) § 9² lg 1 kohaselt tekib haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustuval kohaliku omavalitsuse üksusel õigusvõime kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päeval. ETHS § 9² lg 2 sätestab, et ühinemise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse moodustamisel ühinev kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik lõpeb. Ühinemise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksus on ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste üldõigusjärglane. ETHS § 9² lg 3 näeb aga ette, et liitumise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse reorganiseerimisel lõpetatakse ainult liituv kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik. Kohaliku omavalitsuse üksus, kellega liitunud kohaliku omavalitsuse üksus liideti, on liitunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldõigusjärglane.

Kuna HRS käsitleb ühinemise ja liitumise koondmõistena ühinemist, tekib kohaliku omavalitsuse üksuste liitumise korral põhjendatud küsimus, millised ühinemise osas kehtivad sätted kehtivad ka liitumise olukorras. On ilmne, et kõiki ühinemise osas kehtivaid nõudeid ei ole kas võimalik või mõistlik rakendada kohaliku omavalitsuse üksuste liitumise korral.

Näiteid.

HRS § 12 lg 2 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksus teeb pärast Vabariigi Valitsuse ettepaneku saamist järgmised toimingud:

- 1) selgitab välja elanike arvamuse haldusterritoriaalse korralduse muutmise kohta Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõike 8 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määrusega sätestatud korras;
- 2) esitab hiljemalt 2017. aasta 15. maiks maavanemale otsuse vormis põhjendatud arvamuse Vabariigi Valitsuse ettepaneku kohta;
- 3) lepib hiljemalt 2017. aasta 15. juuniks teiste asjaomaste volikogudega kokku omavalitsusüksuse nime, haldusüksuse liigi ja sümboolika, haldusterritoriaalse korralduse või piiride muutmise kaasnivate võimalike organisatsiooniliste, eelarveliste ja muude varalisi kohustusi ja õigusi käsitlevate küsimuste lahendamise ning uue omavalitsusüksuse põhimääruse ja teiste õigusaktide vajalike muudatuste ettevalmistamise, lähtudes käesoleva paragrahvi lõigetest 5 ja 6, käesoleva seaduse §-dest 14–18 ning Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse §-st 9² (edaspidi ühinemiskokkulepe);
- 4) teeb hiljemalt 2017. aasta 15. juuniks koostöös asjaomaste volikogudega kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses sätestatud valimistoimingud.

Kui Luunja vald ja Tähtvere vald liituvad Tartu linnaga ja linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna säilib, siis jääb arusaamatuks, miks peaks Tartu linn teiste asjaomaste kohaliku omavalitsuse üksustega kokku leppima omavalitsusüksuse nime, haldusüksuse liigi, sümboolika jms osas?

HRS § 17 lg 2 sätestab, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutused alustavad tööd 2018. aasta 1. jaanuaril. Kui Tartu linn avalik õigusliku juriidilise isikuna säilib, siis miks peaks rakendama nimetatud sätet ka käesoleval juhul? On loogiline, et pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist jätkavad Luunja valla ja Tähtvere valla ametiasutuste teenistujad teenistust Tartu linna ametiasutuste (kas Tartu Linnavalitsuse või Tartu Linnavolikogu kantselei) koosseisus. Tartu linn suudab operatiivselt otsustada, millise ametiasutuse koosseisu vastav teenistuskohale üle viiakse. Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumisest tulenevalt on Tartu linn võimeline kinnitama Tartu linna ametiasutuste muutunud struktuuri ja teenistuskohade koosseisu esimesel võimalusel. See saab toimuda vastavalt vajadusele nii enne Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kui ka pärast seda. Seejuures arvestatakse struktuuri ja teenistuskohade koosseisu jõustamisel ka võimaliku vajadusega teha osade ületulevate teenistuskohade osas seaduses sätestatud tingimustele vastavad koondamistoimingud. Miks peaks aga nimetatud toimingutega ootama 1. jaanuarini 2018?

Paraku tuleb konstateerida fakti, et seadusandja poolt on kohaliku omavalitsuse üksuste liitumine asjakohastes seadustes ebapiisavalt läbi mõeldud ja reguleeritud.

Arvamus Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepaneku kohta

Käesoleva otsuse eelnõuga tehakse ettepanek nõustuda Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepanekuga juhul, kui see toimub Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise tingimustel arvestades järgmisi põhimõtteid:

1. Tartu linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna säilib;
2. Luunja vald ja Tähtvere vald lõpevad ning nende üldõigusjärglane on Tartu linn;
3. haldusüksuse liigina säilib linn, haldusüksuse nimi on Tartu linn;

4. haldusüksuse sümbolika säilib Tartu linna sümbolika;
5. Tartu linna põhimäärus jääb kehtima, vajadusel viiakse põhimäärusesse sisse muudatused hiljemalt kuue kuu jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates;
6. Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla üldplaneeringud kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni, mis toimub hiljemalt kolme aasta jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates;
7. Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla arengukavad ja eelarvestrateegiad kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamiseni, mis toimub hiljemalt 15. oktoobril 2018. a;
8. kõik Tartu linna õigusaktid jäävad kehtima;
9. Luunja valla ja Tähtvere valla õigusaktidest jäävad kehtima need, mis (a) on vajalikud seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse või riikliku avaliku teenuse osutamiseks ja mille osas ei ole võimalik automaatselt rakendada Tartu linna vastavaid õigusakte, (b) reguleerivad vallavalitsuste hallatavate asutuste tegutsemist, muud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks esimesel võimalusel pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist, kui hiljem ei lepita kokku teisiti;
10. Luunja valla ja Tähtvere valla poolt sõlmitud lepingud kehtivad kuni nende tähtaja möödumiseni või Tartu linna poolt lõpetamiseni;
11. Luunja valla ja Tähtvere valla ametiasutuste teenistujad jätkavad pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist teenistust Tartu linna ametiasutuste koosseisus;
12. Tartu linna ametiasutuste struktuuris säilivad ametiasutustena Tartu Linnavalitsus ja Tartu Linnavolikogu kantselei;
13. Tartu linna ametiasutuste muudetud struktuur ja teenistuskohdade koosseis kinnitatakse esimesel võimalusel;
14. pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kõik Tartu Linnavalitsuse, Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse hallatavad asutused säilivad ning nende võimalikul edasisel ümberkorraldamisel või tegevuse lõpetamisel arvestatakse seadustest ning heast halduse tavast lähtuvate põhimõtetega, hallatavate asutuste töötajatega sõlmitud töölepinguid liitumisega seoses ei muudeta;
15. Tartu Linnavalitsus täidab pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist oma ülesandeid kuni uue valitsuse ametisse kinnitamiseni;
16. Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse volitused lõpevad Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamistest;
17. Tartu Linnavolikogu valimistel on üks valimisringkond;
18. Tartu Linnavolikogu liikmete arv on 49.

Alljärgnevalt on pikemalt selgitatud otsuse eelnõu punktides 1-18 sätestatud põhimõtteid.

Punkt 1 "Tartu linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna säilib"

HRS § 2 lõike 1 kohaselt on haldusterritoriaalse korralduse muutmise viisid:

- 1) kahe või enama kohaliku omavalitsuse üksuse ühinemise tulemusena uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustamine;
- 2) ühe kohaliku omavalitsuse üksuse suurenemine selle liitumise teel ühe või mitme piirneva kohaliku omavalitsuse üksusega.

Käesolevas eelnõus on esitatud seisukoht, et Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise saab toimuda vaid Luunja

valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral.

ETHS § 9² lg 3 sätestab, et liitumise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse reorganiseerimisel lõpetatakse ainult liituv kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik.

Punkt 2 "Luunja vald ja Tähtvere vald lõppevad ning nende üldõigusjärglane on Tartu linn"

ETHS § 9² lg 3 sätestab, et liitumise tulemusena kohaliku omavalitsuse üksuse reorganiseerimisel lõpetatakse ainult liituv kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik. Kohaliku omavalitsuse üksus, kellega liitunud kohaliku omavalitsuse üksus liideti, on liitunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldõigusjärglane.

Punkt 3 "Haldusüksuse liigina säilib linn, haldusüksuse nimi on Tartu linn"

HRS § 14 lg 1 kohaselt saab linn ühinemise korral säilitada haldusüksuse liigi „linn”. ETHS § 6 kohaselt saavad linna kui haldusüksuse haldusterritooriumil asuda asustusüksustena asulad, milleks on linnad, külad, alevikud ja alevid. Linn haldusüksusena on samades piirides ka asula. Kui haldusüksusena linna haldusterritooriumil asub linn asustusüksusena, mille piir ei lange haldusüksuse piiridega kokku, siis ei ole linn haldusüksusena käsitletav asulana (ETHS sellekohased muudatused jõustuvad 2017. aastal kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päeval).

Kui Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla osas Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muudatus realiseerub, asuvad Tartu linna kui haldusüksuse haldusterritooriumil 33 asulat (3 alevikku - Ilmatsalu, Luunja, Märja ja 30 küla - Haage, Ilmatsalu, Kabina, Kakumetsa, Kandiküla, Kardla, Kavastu, Kikaste, Kõivu, Lohkva, Muri, Pajukurmu, Pihva, Pilka, Poksi, Põvvatu, Rahinge, Rõhu, Rõõmu, Sava, Savikoja, Sirgu, Sirgumetsa, Sääsekõrva, Sääsküla, Tähtvere, Tüki, Veibri, Viira, Vorbuse).

Punkt 4 "Haldusüksuse sümboolikana säilib Tartu linna sümboolika"

Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral säilib Tartu linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna, mis omakorda tähendab ka Tartu linna sümboolika säilimist.

Punkt 5 "Tartu linna põhimäärus jääb kehtima, vajadusel viiakse põhimäärusesse sisse muudatused hiljemalt kuue kuu jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates"

ETHS § 14¹ lg 4² sätestab, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu kehtestab valla või linna põhimääruse kuue kuu jooksul volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates.

Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral ülalnimetatud säte ei rakendu (sest uut kohaliku omavalitsuse üksust ei moodustu ja puudub automaatne vajadus Tartu linna uue põhimääruse kehtestamiseks), sellele vaatamata on Tartu linn valmis linna kehtiva põhimääruse üle vaatama sama tähtaja jooksul.

Punkt 6 "Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla üldplaneeringud kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue üldplaneeringu kehtestamiseni, mis toimub hiljemalt kolme aasta jooksul Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates"

ETHS § 14¹ lg 4⁴ näeb ette, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavad ja üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati.

ETHS § 14¹ lg 11 sätestab, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu kehtestab moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse üldplaneeringu kolme aasta jooksul moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates.

Punkt 7 "Tartu linna, Luunja valla ja Tähtvere valla arengukavad ja eelarvestrategiad kehtivad nende territooriumitel, kus need enne liitumist kehtestati, kuni uue arengukava ja eelarvestrateegia kinnitamiseni, mis toimub hiljemalt 15. oktoobril 2018. a"

ETHS § 14¹ lg 4⁴ näeb ette, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni ja üldplaneeringu kehtestamiseni kehtivad ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavad ja üldplaneeringud nendel territooriumidel, kus need enne ühinemist või liitumist kehtestati. Kuni ühinemise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse arengukava vastuvõtmiseni lähtutakse otsustamisel kõigi ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste arengukavadest.

ETHS § 14¹ lg 5 sätestab, et kui haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemused kuulutatakse välja vahemikus 1. oktoober kuni 31. detsember, kinnitab haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu arengukava ja eelarvestrateegia hiljemalt ühinemise aastale järgneva aasta 15. oktoobriks.

Punkt 8 "Kõik Tartu linna õigusaktid jäävad kehtima"

Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral Tartu linn avalik-õigusliku juriidilise isikuna säilib ja seetõttu jäävad Tartu linna õigusaktid pärast Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumist kehtima.

Punkt 9 "Luunja valla ja Tähtvere valla õigusaktidest jäävad kehtima need, mis (a) on vajalikud seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse või riikliku avaliku teenuse osutamiseks ja mille osas ei ole võimalik automaatselt rakendada Tartu linna vastavaid õigusakte, (b) reguleerivad vallavalitsuste hallatavate asutuste tegutsemist, muud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks esimesel võimalusel pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist, kui hiljem ei lepita kokku teisiti"

ETHS § 9² lõikest 3 tulenevalt Luunja vald ja Tähtvere vald Tartu linnaga liitumise korral avalik-õigusliku juriidilise isikuna lõpevad ja Tartu linn on nende üldõigusjärglane. Kuna kehtima jäävad kõik Tartu linna õigusaktid, saavad paralleelselt kehtima jääda vaid sellised Luunja valla ja

Tähtvere valla õigusaktid, mis (a) on vajalikud seadusest tuleneva kohaliku omavalitsuse või riikliku avaliku teenuse osutamiseks ja mille osas ei ole võimalik automaatselt rakendada Tartu linna vastavaid õigusakte (nt jäätmeveo korraldust või ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni teenust puudutavad õigustloovad aktid), (b) reguleerivad vallavalitsuste hallatavate asutuste tegutsemist, muud õigusaktid tunnistatakse kehtetuks esimesel võimalusel pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist, kui hiljem ei lepita kokku teisiti. Tartu linn uuendab oma õigusakte vastavalt vajadustele ja võimalustele.

Punkt 10 "Luunja valla ja Tähtvere valla poolt sõlmitud lepingud kehtivad kuni nende tähtaja möödumiseni või Tartu linna poolt lõpetamiseni"

Tartu linn on Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral mõlema valla üldõigusjärglane. See tähendab, et Tartu linn võtab üle mõlema valla poolt sõlmitud kehtivatest lepingutest tulenevad õigused ja kohustused ning jätkab lepingute täitmist kuni nende tähtaja möödumiseni või vajadusel Tartu linna poolt lepingu lõpetamiseni.

Punkt 11 "Luunja valla ja Tähtvere valla ametiasutuste teenistujad jätkavad pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist Tartu linna ametiasutuste koosseisus"

Punkt 12 "Tartu linna ametiasutuste struktuuris säilivad ametiasutustena Tartu Linnavalitsus ja Tartu Linnavolikogu kantselei"

Punkt 13 "Tartu linna ametiasutuste muudetud struktuur ja teenistukohtade koosseis kinnitatakse esimesel võimalusel"

HRS § 17 lg 1 sätestab, et kohaliku omavalitsuse üksuse organite ja ametiasutuste ning nende hallatavate asutuste struktuur kehtestatakse Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 14¹ lõigetes 12 ja 13 sätestatud korras. HRS § 17 lg 2 kohaselt alustavad haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutused tööd 2018. aasta 1. jaanuaril.

ETHS § 14¹ lg 12 sätestab, et pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena ühinemise teel uue kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku moodustumist viiakse kõik ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste senised täitevorganid ning ametiasutused ja ametiasutuste hallatavad asutused üle moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse koosseisu.

ETHS § 14¹ lg 13 kohaselt kehtestab haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse ametiasutuse struktuuri, koosseisu ja palgajuhendi uus valitud volikogu.

ETHSi eelviidatud sätted reguleerivad olukorda, kus pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena ühinemise teel moodustub uus kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik. Liitumise korral ei ole aga uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustumisest põhjust rääkida. Sellele vaatamata on kõnealuseid sätteid analoogia põhimõttest lähtuvalt osaliselt võimalik rakendada ka käesoleval juhul.

Pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist jätkavad Luunja valla ja Tähtvere

valla ametiasutuste teenistujad teenistust Tartu linna ametiasutuste koosseisu. Tartu linna ametiasutuste struktuuris käsitletakse ametiasutustena Tartu Linnavalitsust ja Tartu Linnavolikogu kantseleid. Sellest johtuvalt otsustab Tartu linn, millise ametiasutuse koosseisu vastav teenistukoht üle viiakse. Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumisest tulenevalt kinnitatakse Tartu linna ametiasutuste muudetud struktuur ja teenistukohtade koosseis esimesel võimalusel. See võib toimuda vastavalt vajadusele nii enne Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kui ka pärast seda. Uue struktuuri ja teenistukohtade koosseisu jõustamisel arvestatakse võimaliku vajadusega teha osade ületulevate teenistukohtade osas seaduses sätestatud tingimustele vastavad koondamistoimingud.

Punkt 14 "Pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kõik Tartu Linnavalitsuse, Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse hallatavad asutused säilivad ning nende võimalikul edasisel ümberkorraldamisel või tegevuse lõpetamisel arvestatakse seadustest ning heast halduse tavast lähtuvate põhimõtete, hallatavate asutuste töötajatega sõlmitud töölepinguid liitumisega seoses ei muudeta"

ETHS § 14¹ lg 12 sätestab, et pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena ühinemise teel uue kohaliku omavalitsuse üksuse kui avalik-õigusliku juriidilise isiku moodustumist viiakse kõik ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste senised täitevorganid ning ametiasutused ja ametiasutuste hallatavad asutused üle moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse koosseisu.

ETHS § 14¹ lg 4³ näeb ette, et haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksuse koosseisu üleviidav hallatav asutus tegutseb kuni asutuse uue põhimääruse kehtestamiseni seni kehtinud põhimääruse järgi.

ETHSi eelviidatud sätted reguleerivad olukorda, kus pärast haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena ühinemise teel moodustub uus kohaliku omavalitsuse üksus kui avalik-õiguslik juriidiline isik. Liitumise korral ei ole aga uue kohaliku omavalitsuse üksuse moodustumisest põhjust rääkida. Sellele vaatamata on kõnealuseid sätteid analoogia põhimõttest lähtuvalt võimalik rakendada ka käesoleval juhul.

ETHS § 9² lõikest 3 tulenevalt Luunja vald ja Tähtvere vald Tartu linnaga liitumise korral avalik-õigusliku juriidilise isikuna lõpevad ja Tartu linn on nende üldõigusjärglane.

Pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist kõik Tartu Linnavalitsuse, Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse hallatavad asutused säilivad. Kui kunagi tulevikus peetakse vajalikuks nende tegevus ümber korraldada või lõpetada, siis lähtutakse seejuures kehtivatest seadustest ja heast halduse tavast.

Kuna Tartu linn oleks ETHS § 9² lõikest 3 tulenevalt Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise korral nende üldõigusjärglane, jäävad Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse hallatavate asutuste töötajatega sõlmitud töölepingud kehtima ja liitumisega seoses neid ei muudeta.

Punkt 15 "Tartu Linnavalitsus täidab pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist oma ülesandeid kuni uue valitsuse ametisse kinnitamiseni"

Punkt 16 "Luunja Vallavalitsuse ja Tähtvere Vallavalitsuse volitused lõpevad Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamisest"

Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) § 29 lg 2 kohaselt esitab valla- või linnavalitsus lahkumispalve volikogu uue koosseisu esimesel istungil. Sama paragrahvi lõike 3 kohaselt täidab valla- või linnavalitsus pärast lahkumispalve esitamist oma ülesandeid ja tema volitused kehtivad kuni uue valitsuse ametisse kinnitamiseni.

ETHS § 9² lõikest 3 tulenevalt Luunja vald ja Tähtvere vald Tartu linnaga liitumise korral avalik-õigusliku juriidilise isikuna lõpevad. Sellest johtuvalt ei saa pärast Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamist Luunja Vallavalitsus ja Tähtvere Vallavalitsus oma ülesandeid enam täita ja nende volitused lõpevad Tartu Linnavolikogu valimiste tulemuste väljakuulutamise päevast arvates.

Punkt 17 "Tartu Linnavolikogu valimistel on üks valimisringkond"

Tartu linnas on alates 2002. aastast volikogu valimised toimunud ühes valimisringkonnas.

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse (KOVVS) § 8 lg 1 näeb ette, et volikogu moodustab valla või linna territooriumil ühe valimisringkonna. Üle 300 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses moodustab volikogu kaheksa valimisringkonda, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõike 4¹ teises lauses nimetatud juhul.

KOVVS § 8 lg 2 kohaselt võib mitu valimisringkonda moodustada:

- 1) üle 50 000 elanikuga kohaliku omavalitsuse üksuses;
- 2) viimase kahe valimisperioodi jooksul ühinemise või jagunemise teel tekkinud kohaliku omavalitsuse üksuses;
- 2¹) ühinemise tulemusel moodustuvas kohaliku omavalitsuse üksuses;
- 3) kohaliku omavalitsuse üksuses, milles on moodustatud osavallad või linnaosad.

KOVVS § 8 lg 3 kohaselt ei või mandaatide arv moodustatavates valimisringkondades olla väiksem kui kolm.

KOVVS § 8 lg 3¹ sätestab, et KOVVS § 8 lõike 2 punktis 2¹ nimetatud juhul moodustatakse valimisringkonnad ühinevate kohaliku omavalitsuse üksuste või mitme ühineva kohaliku omavalitsuse üksuse kaupa.

Tähtvere vallaga peetud läbirääkimiste käigus on Tähtvere valla esindajad avaldanud seisukohta, et Tartu Linnavolikogu valimisteks tuleks moodustada üks valimisringkond. Luunja valla esindajad selles osas Tartu linnaga läbi ei ole rääkinud ja oma arvamust ei ole avaldanud.

KOVVS § 9 lg 1 sätestab, et volikogu jaotab mandaadid valimisringkondade vahel, lähtudes valijate arvust rahvastikuregistri andmete põhjal valimisaasta 1. juuni seisuga, järgmiselt:

- 1) valijate koguarv jagatakse volikogu liikmete arvuga;
- 2) valimisringkonna valijate arv jagatakse käesoleva lõike punktis 1 nimetatud tehte tulemusena saadud arvuga;
- 3) iga valimisringkond saab mandaate vastavalt käesoleva lõike punkti 2 kohase tehte tulemusena saadud arvu täisosale;

4) käesoleva lõike punkti 3 alusel jaotamata jäänud mandaadid jaotatakse suurimate jääkide põhimõttel, lähtudes käesoleva lõike punktis 2 nimetatud tehete tulemusena saadud arvude murdosadest.

1. jaanuari 2017. a seisuga oli Tartu linnas valijate arv 76 839, Luunja vallas 3301 ja Tähtvere vallas 2174. Eelnevat arvestades ei ole isegi juhul, kui Luunja valla esindajad avaldaksid soovi moodustada Tartu Linnavolikogu valimisteks Luunja valla territooriumil eraldi valimisringkond, see KOVVS § 8 lõike 3 ja KOVVS § 9 lõike 1 koostoimes võimalik.

Punkt 18 "Tartu Linnavolikogu liikmete arv on 49"

KOVVS § 7 lg 2 p 7 kohaselt peab Tartu Linnavolikogu koosseisus olema vähemalt 31 liiget. Tartu Linnavolikogu esimesest valimisest aastast 1989 on Tartu Linnavolikogu koosseisus olnud 49 liiget. Tartu linn peab linnavolikogu liikmete sellist arvu jätkuvalt mõistlikuks.

Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise seonduvate kulude hüvitamine

HRS § 24 lg 1 kohaselt hüvitatakse Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksusele riigieelarvest kohaliku omavalitsuse üksuste ühinemise soodustamise seaduse § 6 lõike 2 punktides 1–4¹ või HRS § 12 lõike 2 punktis 4 nimetatud tegelikud tehtud kulud kuludokumentide alusel.

Riigihalduse ministri 2. märtsi 2017. a määrusega nr 17 on kehtestatud "Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise seonduvate kulude katmise tingimused ja kord".

Eelviidatud määruse § 2 kohaselt võib ühendatud (Vabariigi Valitsuse algatatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustunud kohaliku omavalitsuse üksus) kohaliku omavalitsuse üksus taotleda ühendamise vältimatult ja otseselt tulenevate tegevusteks tegelikult tehtud kulude hüvitamist.

Ühendatud kohaliku omavalitsuse üksusele ei hüvitata järgmisi kulusid:

- 1) ametnike ja töötajate koondamise tõttu makstavad hüvitised, kui koondamine toimub hiljem kui 1. jaanuar 2018. a;
- 2) valla- või linnavalitsuse uue administratiivhoone aluse maa soetamise, ehitusseadustiku § 4 tähenduses hoone ehitamise, hoone soetamise või pindade rentimise kulud;
- 3) valla- või linnavalitsuse administratiivhoone inventari ja seadmete soetamise kulud;
- 4) ametnike ja töötajate uuele pinnale üleviimise kulud;
- 5) ametnike ja töötajate tööjõukulud, mis ei tulene otseselt ja vältimatult ühendamise kaasnenu täiendavatest tegevustest;
- 6) IT-süsteemide arendustööde ja uute infosüsteemide soetamise kulud;
- 7) kohtumenetlusega seotud konsultatsioonide ja õigusabi kulud;
- 8) uue üldplaneeringu ja arengukava koostamise ning menetlemise kulud, kui nende koostamine ei olnud ühendamise tõttu vältimatu;
- 9) uue eelarvestrateegia ja eelarve koostamisega seotud kulud;
- 10) ühendamise mittepõhjustatud uute õigusaktide väljatöötamisega seotud kulud;
- 11) muud eelpool nimetatud kulud, mis ei tulene otseselt ja vältimatult ühendamise.

Riigieelarvest kulude hüvitamine toimub kas lihtmenetluses või tavamenetluses. Kuna Luunja valla ja Tähtvere valla Tartu linnaga liitumise eeldatavad kulud ületavad 70 000 eurot, lihtmenetlus meie suhtes ei rakendu.

Riigieelarvest kulude hüvitamise tavamenetluse korral peab ühendatud kohaliku omavalitsuse üksus taotluses eraldi välja tooma järgmised kuluread koos kulude summaga:

- 1) ühekordse hüvitise maksmine asjaomase kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu esimehele, vallavanemale ja linnapeale nende volituste lõppemisel kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse § 54¹ lõigetes 3 ja 3¹ sätestatud juhtudel;
- 2) avaliku teenistuse seaduse § 102 lõike 1 alusel makstav hüvitis koondamise tõttu teenistusest vabastamise korral ja töölepingu seaduse § 100 lõike 1 alusel makstav hüvitis töölepingu ülesütlemisel koondamise tõttu, kui ametniku või töötaja senine ameti- või töökoht kaotatakse haldusterritoriaalse korralduse muutmise tulemusena moodustatava uue ametiasutuse koosseisus hiljemalt 1. jaanuarist 2018. a;
- 3) uue valla või linna nimega seotud siltide, viitade ja blankettide soetamise ning siltide ja viitade paigaldamise kulud;
- 4) haldusreformi seaduse § 9 lõike 2 kohase Vabariigi Valitsuse esitatud haldusterritoriaalse korralduse muutmise ettepaneku järgselt läbi viidud elanike arvamuse väljaselgitamiseks tehtud kulud, mis tulenevad Eesti territooriumi haldusjaotuse seaduse § 7 lõike 8 alusel kehtestatud määruses ette nähtud toimingutest;
- 5) Vabariigi Valitsuse ettepaneku järgselt tellitud ühinemise analüüside, konsultatsioonide ja auditite kulud mõistlikus ulatuses, välja arvatud käesoleva määruse § 3 punktis 7 nimetatud kulud;
- 6) ühendamise tingitud dokumendihalduse ja finantsarvestuse infosüsteemide ühtsesse infosüsteemi kokkuviiamise kulud mõistlikus ulatuses;
- 7) ühendamise tingitud e-teenuste ja interneti kodulehtede kokkuviiamise kulud mõistlikus ulatuses;
- 8) ühendamise tingitud finantsarvestuse ühtlustamise, ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuste eraldiseisvate õigusaktide ühtseteks õigusaktideks kokkuviiamise ja lepingute ümbervormistamisega ning aadressiandmete muutmise seotud ametnike ja töötajate täiendava töö tööjõukulud mõistlikus ulatuses;
- 9) ühendamise tingitud ühendatud kohaliku omavalitsuse üksuse uue üldplaneeringu ja arengukava koostamise ja menetlemise kulud mõistlikus ulatuses;
- 10) kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses sätestatud valimistoimingute tegemise kulud, välja arvatud kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse § 70³ lõikes 7 nimetatud kulud, mis kaetakse riigieelarve seaduse § 58 lõike 3 alusel kehtestatud korras;
- 11) ühendamise tingitud muud eelpool nimetatud otsesed ja vältimatud kulud mõistlikus ulatuses.

Kulude hüvitamise taotluses tuleb käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud iga kulu liigi kohta esitada põhjendus, miks ühendamine põhjustas vastava kulu tegemist ja kas kulu tehti minimaalselt vajalikus suuruses.

Taotlusele tuleb lisada järgmised kuludokumendid:

- 1) kulude tegemise aluseks olevad volikogu otsused või valitsuse korraldused;
- 2) ametniku teenistusest vabastamise haldusakt või töötaja töölepingu ülesütlemissavaldus;
- 3) tööjõukulude hüvitamise arvestuse aluseks olevad tööajatabelid ja palgalehed;
- 4) teenuste ja tööde ostmisel hinnapakumised;
- 5) muude kulude tegemist tõendavad dokumendid.

Ühendatud kohaliku omavalitsuse üksus esitab taotluse koos põhjenduste ja dokumentidega kahe aasta jooksul ühinenud kohaliku omavalitsuse üksuse volikogu valimiste tulemuste välja kuulutamise päevast arvates. Ühendatud kohaliku omavalitsuse üksus võib esitada kulude hüvitamise taotluse mitmes osas.

Tavamenetluse korral esitab Rahandusministeerium ühendatud kohaliku omavalitsuse kulude hüvitamise korralduse eelnõu Vabariigi Valitsusele otsustamiseks nelja kuu jooksul pärast nõuetekohase taotluse saamist.